A°. 1838. N°. 73.

DONDERDAG DEN 13den SEPTEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 10 September 1838.*

(34532) Alzoo FREDRIK PAUL PENARD en A. ADOLPH GEHRELS, als Administratcuren der Plantaadje *Bodenburg*, voor de ¼ aandeelen, aankomende de uitlandige W. J. -, W. H en den Boedel J. C. DE VRIES, SALOMON DE LA PARRA, als eigenaar voor *een achtste* en DAVID SERRO DE MESQUITA, mede eigenaar voor *een achtste* in opgemelde Plantaadje, zich bij requeste aan den Gouverneur Generaal *ad-interim* hebben geadresseerd, ten verzoek om den Slaaf *Franciscus*, in gemelde Plantaadje af- en op de grivé-namen der eigenaren te mogen doen inschrijven.

Zoo is het, dat den Gouverneur Generaal *ad-interim* goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, welke vermeenen mogten eenige actiën te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagtoekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal *ad-interim*, zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 12 *September* 1838.

Van wege den Heer Gouverneur Generaal *ad-interim*, wordt hiermede bekend gemaakt, dat aan den Slaaf *EVAN*, toebehoord hebbende aan de Plantaadje *Clifton-side*, en door het Gouvernement aangekocht, tot loon van deszelfs getrouwe diensten, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden; — zullende dezelve voortaan genaamd zijn:

HUGO EVERT VAN WESTLAND.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, de Fransche Schoener *Victorine*, Kapt. M. Giaime, van Cayenne, bestemde 3 dagen reis.

UITGEKLAARD.

Den 10den dezer, de Nd. Am. Brik *Camilla*, Kapt. R. G. Stamwood, naar Boston; ladingt: 248 vaten Melassie.

Handels-Politiek. — Terugblik op het Verledene.

Wij hebben gezien dat op den toestand des handels bij de ouden weinig te voorzien viel. Hadden zij van het Romeinsche rijk onderging de staatsgesteldheid van Europa eene geheele verandering — die evenwel wederom nieuwe stoffen voor den handel met zich bragt. De val van het leenstelsel en de middeleeuwsche barbaarschheid deden den handel en de nijverheid der volken niet minder verschating ondervinden, dan waaraan zij bij de trotsche vooroordeelen der ouden onderworpen waren geweest. Het lag in het karakter dier tijden, om in het algemeen de vergunning tot vrijen arbeid als eene concessie te beschouwen, welke niet dan *à titre onereux* bewilligd werd. Overigens werd de handel door de edelen beroofd, en werden de uitvoer en binnenlandsche vervoer door de Koningen nog daarenboven aan drukkende bezwaren onderworpen, tot vinding van een middel van onregelmatige inkomst, bij gebrek aan de mogelijkheid om regelmatige belastingen in te voeren, wijl zich daartegen de magt der edelen, die toenmaals de eenige grond- en goedbezitters waren, zou hebben aangekant.

De handel bleef lang het verachte bedrijf van de minst aanzienlijke klassen der Maatschappij die allerlei kunstgrepen moesten te baat nemen, om zich slechts geduld en niet geheel en al van eene duur verkregen overwinst beroofd te zien. Het waren meestal de toen nog zoo geminachte Joden die steedsgewijze koophandel dreven, en met goochelaars en kunstenmakers gemeene zaak moesten maken om het land te doorreizen, of het waren karavanen van eenige, tot onderlinge beveiliging welgewapende, kooplieden, die de weinige, toen bestaande handels-gemeenschappen onderhielden. De algemeene onveiligheid bragt ook dat gewigtige resultaat te weeg, dat het geld of de edele metalen als een bezit wat men niet beter verbergen kon, hierdoor eene verhoogde handelswaarde begon te verkrijgen, doch die nu ook tevens, zoowel uit hoofde van de daaraan gehechte bijzondere waarde, als tot het te keer gaan van de kennelijke zucht om hetzelve aan fiskale plunderingen te onttrekken, in de meeste staten de uitvoer van het goud en zilver ten strengste verboden, of aan bijzondere uitkeeringen onderworpen werd; waarop dan ook door de toenmalige gouvernementen bij voorkeur de meestmogelijke zorg en waakzaamheid werd toegepast. Ieder weet deze onveiligheid van het geld almede eene hoofdaanleiding tot het ontstaan van het gebruik van den wissel geweest is.

Eilendig was en bleef de toestand des handels, zoolang tot uit den middeleeuwschen Chaos eene nieuwe schepping te voorschijn trad. Het waren de kruistogten die daartoe de eerste impulsie gaven. — De dobrtogt der kruislegers verschafte aan vele gunstig gelegene steden aanzienlijke winsten en deed dezelve in de gevolgen uit de nieuw aangeknoopte Oostersche betrekkingen nog grootere voordeelen trekken. De kruistogten deden voorts vele adelijke goederen in het bezit van burgers overgaan, waardoor zich de burgerstand tot een zekeren rang in het statenstelsel verhief. Gelijk de welvaart der burgers en het aanzien der steden toenam, wisten eenige zelfs zich te midden van de algemeene woelingen een onafhankelijk bestaan te verschaffen, of ook wel door onderlinge verbonden zich sterk te maken.

Aldus verkreeg nu de handel een begin van zelfstandige kracht; maar *handelsvrijheid* was ook nu nog niet aan het menschdom beschoren. Daarvoor was Europa in lang nog niet rijp. De vorsten en hunne staatsdienaren, immers, altijd bezwaard met kostbare oorlogsbehoeften, waren wel genegd om het toenemend vermogen hunner staatsburgers ook als tegenwigt tegen den overmoed van hunnen adel in bescherming te nemen, doch verderden tot loon van hunne moeite ook weder bijzondere schattingen af. De burgers of eigenlijk de *Gildenvoorstanders* met welke zij in pecuniele schikkingen traden, verderden van hunne zijde als erkentenis voor de geëischte opofferingen dat de vorsten hen te wille waren in de uitsluitende voorregten die zij meenden te kunnen bedingen. Zoo moesten bij de toen nog altijd bestaande half barbaarschheid der zeden en denkwijze, zeer eigenaardig de *handelsmonopoliën* ontstaan, alsmede die zoo hoog geroemde oude privilegiën, welke meestal niets anders waren dan vergunningen, welke aan de meestbiedenden werden verleend, tot verdrukking of gehecle vernietiging van andere bedrijven, of het sluiten van deze of gene handelswegen, welker mededinging men duchtte. Op deze leest waren de fiscale staatkunde of staathuishoudkunde der Ministers van Karel V en Frans I geschoeid; terwijl de onzalige drift om zich *ten koste* van anderen te verrijken en te verheffen, ook in de vrije steden, door het overwigt der koopmans- en gilden-aristocratien, dergelijke uitsluitingsmaatregelen tot stand deed komen, welke Sartorius in zijne *Geschichte des Hanseatischen Bundes* vermeldt en door de Duitsche schrijvers met den naam van *monopolistisches prohibitif system* bestempeld zijn.

Waar aanzienlijke fabrijkanten op den stoel zaten, deden deze de schaal der monopoliegunst naar hunne zijde overhellen. Wie de magt had streefde in het algemeen *tot* verdrukking van opkomende mededinging van minvermogende medeburgers of vreemden. Eindelijk iedere invloedrijke corporatie op hare beurt eene of andere gelegenheid waarnemende, om de haar welgevallige restrictieve of prohibitieve bepalingen door te drijven, moest de toenemende uitbreiding van het monopoliestelsel tot wederkeerige benadeeling strekken van hen zelven, die zich van dit verderfelijke wapen tot voldoening van hun onverstandigen naijver bedienden. Het was toen evenwel dat Nederland zich door een bij uitstek liberalen geest van allen onderscheidde en ook den beduidendsten handel aan zich trok.

Bij eene wijsgeerige zamenvatting der verschijnselen van het nu doorloopen tijdvak van de geschiedenis des handels, is het onmiskenbaar dat daarin, zoo als dit reeds in de wereldgebeurteniszen wordt waargenomen, het goede en kwade hand aan hand is gegaan, en daardoor de wezenlijk groote en algemeene verbeteringen aanmerkelijk vertraagd zijn. Wij zien dat ook in dit tijdvak nog geene *handelsvrijheid* gevestigd was, doch dat haar achterblijven nu aan de gebreken eener kwalijk gevestigde staatgesteldheid; aan de fiscaliteit der gouvernementen, aan het misbruik van magt van vermogende kooplieden en fabrijkanten, in het kort aan alle zoodanige omstandigheden te wijten was, die eene eeuw van verlichting niet als wettig erkent en althans niet tot voorbeeld kan nemen.

ADVERTISSEMENTEN.

De HEEMRAAD der Divisie *Saramacca*, brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat gedurende de werkzaamheden in het Kanaal van *Saramacca*, de dammen zullen worden geopend en alzoo de vaart successivelijk zal worden opengesteld staande de navolgende springtijden; als: *van den 30sten September e. k. tot den 7den October, van den 28sten October tot den 5den November, van den*

27sten November tot den 6den December, als ook gedurende den laatsten springtijd van dit jaar, invallende op den 26sten December e. k.

Paramaribo den 11 September 1838.

De Heemraad voornoemd.

J. ZAAL.

(35187) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, als daartoe door den Hove gecommitteerd, presenteert bij inschrijving te Koop:

ZEVEN EN ZESTIG Vaten *SUIKER*,

van de Plantaadje *Pieterzorg* 15/16 aandeelen, het eigendom van ISAAC JOHNSTONE THOMAS HAYWARD en JOHN FREDERIK HAYWARD, en wel bij kavelingen van *vijf* Vaten en een' kaveling van *zeven* Vaten.

Zullende de inschrijvings-billetten tot Vrijdag den 14 dezer, des voormiddags ten *negen* ure, ten Kantore van den ondergeteekende worden aangenomen, en vervolgens ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden tot de Zaken van Curatele en Sequestratie geopend, en het hoogste bod (mits goedgekeurd) worden aangenomen, met verpligting der Koopers om binnen den tijd van *acht* dagen na den verkoop, de Suiker voor eigene rekening en risico te doen afhalen.

Paramaribo den 7 September 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(35188) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 14 September 1838, des voormiddags ten *negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit welgemeld Hof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, staande en gelegen aan de *Weide Straat*, bekend onder nieuwe wijk La. D. No. 85; aankomende HENRIETTA ISABELLA NEGLE.

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen op *Combé*, bekend onder No. 112 A. 83 B; aankomende C. L. D'HONDT.

Paramaribo den 8 September 1838.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

PARAMARIBO, *den 8 September 1838.*

Op den 7den October 1837, aan Boord van de Koloniale Schoener *Henriette Elisabeth*, op de hoogte van de Gouvernements-Trap, opgehaald zijnde een *SCHEEPS-ANKER* zonder *STOK*, naar gissing zwaar 1200 *Ponden Amsterdamsch Gewigt*, thans liggende vóór het Pakhuis van de Heeren GEBROEDERS REELFS; — zoo wordt zulks ingevolge art. 30 van het Reglement op het Havenen, geadverteerd, met noodiging, om bij vermeend regt van eigendom, daarvan vóór of op den 28sten dezer, kennis te geven aan

Den Havenmeester,
R. H. ESSER.

Tweede Advertentie.

(34518) De ondergeteekende, in relatie als Gemagtigde van MARIE ADELAIDE DE BERENGER, en Executeuren des Boedels ANN FOREST; roept mits deren op, allen die iets ten laste van dezelve te vorderen hebben, hunne rekeningen in *blanco* in te zenden, ten einde na accoord bevinding, betaling te erlangen en die aan dezelve verschuldigd zijn, binnen *veertien* dagen, betaling te presteren.

Biedt tevens te koop aan: de Slavin *JENNY*, bekwame *Wasch-* en *Huismeid*, met haar Zoon *WELLINGTON*, bekwame *Visscher-* en *Voeteboy*; aankomende gemelde Boedel A. FOREST.

Het *Domicilium Citandi et Executandi* van den ondergeteekende, is ten Pakhuize van den WelEdelen Heer B. PRET Sz.

Paramaribo den 11 September 1838.

G. B. MAYNARD.

(35191) Alle die gene, welke rekeningen ten laste den ondergeteekende hebben, worden uitgenoodigd zich ten spoedigste bij hem te vervoegen, ten fine van liquidatie.

Dezulken welke hebben nagelaten het door hen verschuldigde te voldoen, worden ten laatsten aangemaand, hunne schuld aan te zuiveren; zullende bij gebreke van dien, ten strengste worden vervolgd.

Paramaribo den 12 September 1838.

P. F. GORSTEN.

35190) De ondergeteekende als Kantoorhoudende Administrateur der Plantaadjen *Marys'hope* en *Boxel* voor ¼ aandeelen, geeft mits deze kennis aan de belanghebbenden, dat hij van *heden* af aan, *geene* betaling zal doen voor Goederen, afgeleverd ten behoeve dezer Aandeelen, dan alleen voor zoodanige artikelen, die op eigenhandig Requisit van den ondergeteekende of bij absentie, van zijnen Gemagtigde, zijn geleverd.

Paramaribo den 7 September 1838.

P. W. LENNON qq.

(23639) INGELEGDE *OESTERS*, te koop bij

JACQUES DE RANDAMIE.

BERIGT.

Onder de middelen die voorzeker leiden kunnen, tot verspreiding van algemeen nut, tot daarstelling en onderhouding van eenen goeden volksgeest, tot opwekking en aanmoediging van volksvlijt, nijverheid en andere volksdeugden en mitsdien tot bevordering van maatschappelijke welvaart, behooren onmiskenbaar de openlijke vermelding van gevoelen en denkwijze, het mededeelen van proeven en waarnemingen en de aanwijzingen hoe het goede, door anderen uitgedacht en in werking gebragt, ook elders van toepassing kan worden gemaakt.

In alle beschaafde landen, bezit men gelegenheden van onderscheidenen aard, waarvan men zich ten voormelden einde bedient en wie zoude het wagen de heilzame uitwerkselen derzelven te loochenen?

Slechts deze Volkplanting is, tot hiertoe, daarvan verstoken geweest; verkeerde uitlegging van de heilzaamste maatregelen, is hiervan de *anmiddelijke* oorzaak, daar het toch ook hier niet mangelt aan mannen, wier kunde, vlijt en welwillendheid hen in staat stellen, om krachtdadig te arbeiden aan de uitbreiding van verlichting en beschaving, aan dat alles hetwelk strekken kan, om, in den volsten zin des woords, het goede daar te stellen.

Deze voor eene Kolonie als *Suriname*, wezenlijke en dagelijks gevoelde behoefte, heeft dezer dagen de aandacht van eenige weldenkenden, bijzonder bezig gehouden en van meer dan eene zijde, is de ondergeteekende dringend aangezocht geworden, om, zijne dienst te verleenen, ten einde daaraan te voldoen.

Op raad van achtenswaardige ingezetenen, heeft de ondergeteekende alnu besloten, om, onder medewerking van ijverige en kundige letter-vrienden en van allen die het welbegrepen belang van deze Kolonie zijn toegedaan, tot bereiking van het gewenschte doel, zijne beste pogingen aan te wenden, en alzoo *maandelijks* uittegeven een *TIJDSCHRIFT*, *toegewijd aan de welvaart van Suriname*, onder den titul van:

DE KOLONIST.

Het zal geen breedvoerig betoog behoeven, dat de volvoering van dit voornemen, voornamelijk afhankelijk is, van een genoegzaam getal inteekenaren ter bestrijding der noodwendige kosten van uitgaaf, en ten anderen, van eene volijverige medewerking van allen, die in de welvaart der Kolonie, eenige waarde hechten.

Om zoo veel mogelijk, de inteekenaren te faciliteren, heeft de ondergeteekende den prijs van iederen jaargang gesteld op *f* 8; — waarvoor maandelijks zullen worden uitgegeven, ten minste twee vellen of twee-en-dertig pagina's druks, in groot octavo formaat, op velin papier, zoo dat hij zich durft vleijen, dat zijne medeburgeressen zich onbezwaard zullen vinden, aan de uitgaaf gereedelijk deel te nemen; terwijl hij de verwachting koestert, dat niet alleen mannen van beproefde kunde, maar elk en een iegelijk, wien de welvaart van *Suriname* ter harte gaat, hunne krachten zullen beproeven, om door de vruchten van hunne belangstelling hem in staat te stellen, het gewenschte doel te bereiken.

De stukken, welke in het Tijdschrift zullen worden opgenomen, zullen zich hoofdzakelijk bepalen tot:

A. *Geschied- en Letterkundige Verhandelingen, Berigten en Waarnemingen.*
B. *Staat- Land- en Huishoudkundige Beschouwingen*, en al hetgeen daarmede in betrekking staat.
C. *Bijdragen van gemengden inhoud.*
D. *Mededeelingen uit buitenlandsche schriften.*
E. *Dichtstukken*, enz.

Al wat in het Tijdschrift zal worden opgenomen, zal zich gunstig moeten onderscheiden door bescheidenheid en gepastheid van taal en door kieschheid en gematigdheid in beoordeelingen; terwijl met de grootste zorgvuldigheid zal moeten vermeden worden, al wat eenigszins tot aanstoot zoude kunnen leiden, of reden van verbittering zoude kunnen opwekken.

De stukken zullen, het zij met de namen der inzenders, of met een' letter of zinspreuk geteekend, aan den *Uitgever* moeten worden ingezonden, zoo veel mogelijk, vóór den vijftiendan dag, der maand, ten einde hem in staat te stellen, de uitgaaf geregeld te bewerkstelligen; — Zullende ter vermijding van alle beletsingen en tot wegneming van alle ontevredenheid, de stukken naar gelang van derzelver ontvangst en overeenkomstig de rubrieken waartoe dezelve behooren, worden genummerd en naar volgorde in het Tijdschrift worden opgenomen.

De ingekomene stukken, zullen aan de *Redactie* van het Tijdschrift, worden ter hand gesteld, (zonder bekendmaking van de namen der inzenders,) ten einde door hare onpartijdige beoordeeling, gezorgd worde, dat de palen van welvoegelijkheid en bescheidenheid, niet overschreden worden; — zullende van de stukken welke niet geplaatst kunnen worden, onder het rubriek *Correspondentie* aan de inzenders kennis worden gegeven, welke dezelven bij den *Uitgever*, kunnen terug bekomen.

Het Tijdschrift zal geregeld bij den aanvang van iedere maand verschijnen.

Twaalf nummers vormen derhalve één deel en zullen te zamen niet minder dan vier-en-twintig vellen druks bevatten, terwijl buitendien, bij elken *jaargang*, een net uitgevoerd titelblad, register en omslag zal gevoegd worden.

De eerste inteekening geschiedt voor *vijftien maanden*, gerekend van den 1sten October 1838 tot en met den 31sten December 1839, waarvan dus de prijs is *f* 10, betaalbaar binnen drie maanden na de inteekening; terwijl in het vervolg de voldoening zal moeten geschieden binnen de eerste drie maanden van iederen jaarkring.

Naardien de ondergeteekende het voornemen heeft, om het eerste nummer van het Tijdschrift, in den aanvang der maand October aanstaanden uittegeven, zal het wel niet noodig zijn, met vele woorden, te verzoeken, dat de deelneming hieraan, zoo spoedig doenlijk gevonden, en dat de genen, welke door hunne bijdragen het doel wenschen te bevorderen hem, dezelven, tijdig doen toekomen.

De lijst van inteekening, zal, van wege den ondergeteekenden, aan de respective ingezetenen ter deelneming worden aangeboden.

Paramaribo, 8 September 1838.

(35192) J. J. ENGELBRECHT.

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.